

- 2:o denna aflösning benämnes Svenska jordens grundskatte-
aflösningsprocent samt upptages och redovisas samt för-
valtas i särskild fond samt fruktbar göres helst i Riks-
gälds-kontorets obligationer eller ock inom Riksbanken;
- 3:o att efter 10 års förlopp allt bidrag, som erfordras för
Staten utöfver andra ständiga och extra inkomster, påföres
den allmänna bevillningen till lika belopp för all fast
egendom såväl jordbruks som icke jordbruks:
- 4:o att förberedelser göras under tiden, så att derefter endast
tvänne jordnaturer kvarstå, sålunda att alla enskildes jord
benämnes frälsejord, och Kronans Statens egendom benäm-
nes kronojord, och att detta såsom en beskattnings- och
titelfråga ej det ringaste inverkar på eganderättsfrågan.

Om remiss häraf till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 29 Januari 1870.

Jöns Pehrsson,
från Kronobergs län.

N:o 255.

*Af Herr Ola Månsson: Derom att några nya sedelutgifvande en-
skilda banker icke vidare måtte oktroyeras eller ytterligare
oktrojer meddelas förutvarande sådana banker.*

Under sådana förhållanden, som den nuvarande generationen i ekonomiskt hän-
seende har fått på sin lott att bekämpa, vare sig af försynen eller en följd af omed-
vetet begångna misskalkyler, förundrar det väl icke någon, att hvarje tänkande foster-
ländskt sinnad Svensk medborgare i sin mån och i den samhällsställning han innehar,
vare sig lägre eller högre, vill med sitt lilla strå till stacken, såsom myran i sitt

samhälle, flitigt medverka efter sin förmåga till institutionens säkra bestånd, eller något bättre, detta kan naturligtvis icke på theoriens konstlade vägar hvarken af mig eller mina liktänkande föreslås i annan riktning än den rent praktiska och jag känner mig manad till detta lofliga värf icke allenast af naturens böjelse, utan äfven som pligt, då jag har äran representera ett idogt men fattigt folk; vi hafva nemligen kommit derhän att de påräkneliga inkomsterna icke betäcka utgifterna, hvilket bevisas af icke mindre än den till Riksdagen ingifna Kongl. Proposition, som uttalar den åsigt till Riksdagen såsom landets målsmän sig åtaga icke mindre 30 procent förhöjd bevilning för det år statsregleringen nu omfattar, nemligen 1871, utan tillika förhöjd bränvinstillverkningsafgift, ehuru bevisas kan att en likartad åtgärd som den sednare, tillgripen vid 1867 års riksdag, verkade ofördelaktigt på inkomsterna och man dessutom känner folkets förmåga i allmänhet att bära den skatt och tunga, som redan vidlåder, är det, som jag på det allvarligaste motsätter mig den föreslagna åtgärden och söker mera naturliga föremål för vinnande af, att Statens inkomster och utgifter i debet och kredit gå ihop; vägen härtill måhända är mer än en, men den naturligaste är väl ändå spara der sådant utan rubbning i statsmaskineriets jemna gång kan ske och dertill finnas äfven utvägar i mer än ett afseende och hvilket jag från början af min verksamhet som representant trott och tror vara det enda rätta, samt följaktligen förordas och efter mitt förmenande skulle endast på denna väg den finansiella ställningen kunna bringas till enhet; men då ordet sparsamhet icke är rätt modernt utan missljuder, så är jag beredd på ett annat som säkerligen skulle medföra stora statsinkomster och detta bör fastän på väg åt glömskans natt åter väckas till lif, då grunden hvilar på vår gamla bepröfvade konstitutionela grundval, der det heter, »att Riksdagen allena eger rätt att genom Banken (icke bankerna) utgifva sedlar som för mynt i riket må erkännas»; låtom oss göra dessa grundlagens bud till en sanning och efterföljd successivt så, att man icke behöfver frukta, man botar ett ondt med ett dubbelt värre och hvilket icke behöfver ske, om Riksbanken under en tid af t. ex. åtta à nio år får behålla sin på sedelutgifningen behållna vinst, skall den ovedersägligen derefter hafva solidité, sjelf upptaga och underhålla hela sedelutgifningen i vårt land, som med lämpliga afdelningskontor, ett eller flera i hvarje län, lämpadt efter förhållandena, tillhandahöllo handel och näringar de för dess verksamhet och till landets båtnad behöfliga förlagskapitaler. Att söka beräkna den statsinkomst, som häraf blefve en följd, är naturligtvis på förhand icke till siffran möjligt, men jag vågar tryggt påstå, det skulle i statskassan inbringa omkring fyra millioner Riksdaler årligen af Rikets bank till lättnad för en skattdragande befolkning.

Jag vågar alltså föreslå,

att Riksdagen vill besluta att hos Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla, det Kongl. Maj:t icke vidare beviljade oktroj åt någon

ny sedelutgifvande enskild bank; och vidare att, när oktrojen för nuvarande enskilda banker tilländalöper, all sedelutgifningsrätt äfven för dem måste upphöra.

Om remiss till Banko-Utskottet anhålles.

Stockholm den 28 Januari 1870.

Ola Månsson,
från Blekinge.

N:o 256.

Af Herr Ola Månsson: Om reserverande af Riksbankens hela odisponerade vinst för Bankens egna ändamål.

Då jag äfven vid denna riksdag förnyar min motion om bankovinstens användande, är det med förhoppning om ett gynsamare resultat för denna viktiga fråga, än den vid flere föregående riksdagar förmått tillvinna sig; och, ehuru tvärtemot pluralitetens inom Andra Kammaren fattade beslut, bankovinsten hufvudsakligen användts till fyllande af statsbehofven, får man likväl icke misströsta om denna riksviktiga frågas lyckliga lösning, för att undvika att de på Riksbankens rot uppkomna, sugande parasiter icke framgent på nationens bekostnad och till egen vinning skola göra Riksbankens framtida bestånd tvifvelaktigt. Man erinre sig de silfverutvexlingar, som för omkring 3½ år sedan pågingo, hvilka visserligen icke då voro så stora att ju icke större en annan gång möjligen kunna uppkomma, hvars vådor, i så fall, kunna medföra de aldra största olägenheter.

Eger ej Riksbanken den makt öfver penningen, som i kritiska tider erfordras, så synes mig angeläget vara, att Riksdagen på allt möjligt sätt, utan tillhjälp af privata sedelbanker och enskilda penningeinrättningar, stärker och befästar Riksbanken till landets egen solidariska institution. Medlet härtill är lika enkelt som lätt, nemligen att låta Riksbankens behållna vinst kvarstadna och användas för Bankens egna ändamål, till förstärkande af den fond, som genom lånediskonteringar och kreditiv utgör